

คู่มือการปฏิบัติงานการประชุมสภาท้องถิ่น

งานกิจการสภา สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า
อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

คำนำ

ตามระเบียบว่าด้วยการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔) ประกอบด้วยระเบียบต่างๆการประชุมสภาท้องถิ่นและขั้นตอนการประชุมสภาท้องถิ่นว่ากระบวนการขั้นตอนเริ่มแรกต้องมีกระบวนการขั้นตอนอย่างไรและหน้าที่ของสภาท้องถิ่นที่พึงปฏิบัติเป็นอย่างไร ดังนั้น ฝ่ายนโยบายและแผนสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า เป็นฝ่ายปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานกิจการสภาจึงจัดทำคู่มือขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบและสมาชิกสภาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้าต่อไป

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
คู่มือการปฏิบัติการประชุมสภาท้องถิ่น	๑-๒
หมวด ๑	
● ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานท้องถิ่น เลขานุการสภาท้องถิ่น ๓-๖	
หมวด ๒	
● การประชุม ๖-๑๐	
หมวด ๓	
● ญัตติ ๑๐-๑๕	
หมวด ๔	
● งบประมาณ ๑๕-๑๖	
หมวด ๕	
● การอภิปราย ๑๖-๑๗	
หมวด ๖	
● การลงมติ ๑๗-๑๙	
หมวด ๗	
● กระทู้ถาม ๑๙-๒๑	
หมวด ๘	
● คณะกรรมการสภาท้องถิ่น	๒๒-๒๔
หมวด ๙	
● การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย	๒๔-๒๕
หมวด ๑๐	
● การแถลงนโยบาย ๒๕	
สารแนความรู้เพิ่มในการประชุมสภา	๒๖-๒๙

บทนำ

คู่มือปฏิบัติงานการประชุมสภาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ (แก้ไขถึงฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔) โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล (ฉ.๒) ๒๕๐๓

(๔) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล (ฉ.๓) ๒๕๒๙

(๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล (ฉ.๔) ๒๕๓๕

(๖) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล (ฉ.๕) ๒๕๔๒

(๗) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล (ฉ.๖) ๒๕๔๓

(๘) ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘

(๙) ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉ.๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

(๑๐) ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉ.๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ สภา องค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“รองผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดรองนายกเทศมนตรีและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่าเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลขานุการนายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่าที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่าประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประธานสภาเทศบาลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“รองประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่ารองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรองประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล”

“เลขานุการสภาท้องถิ่น” หมายความว่าเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลขานุการสภาเทศบาลและเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่าปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปลัดเทศบาลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่าข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้อบัญญัติงบประมาณ” หมายความว่าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมสำหรับเทศบาล

ข้อ๕ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้เมื่อมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยและใช้บังคับไปพลางก่อนแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นนำข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้ใช้บังคับได้เฉพาะในการประชุมคราวนั้นและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานพฤติการณ์ดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้เสนอต่อนายอำเภอเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำวินิจฉัยของนายอำเภอให้ใช้บังคับได้เฉพาะในการประชุมคราวนั้นและให้รายงานพฤติการณ์ดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา

หมวด๑

ประธานสภาท้องถิ่นรองประธานสภาท้องถิ่นและเลขานุการสภาท้องถิ่น

ข้อ๖ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นครบตามจำนวนแล้วผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลต้องกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นได้มาประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกภายในระยะเวลาที่กฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนด

ข้อ๗ในการประชุมสภาท้องถิ่นตามข้อ๖เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลและนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเปิดประชุมสภาท้องถิ่นแล้วให้ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวโดยให้เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นคราวนั้นเป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวหากสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดไม่รับเป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวให้เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดรองลงมาตามลำดับซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นคราวนั้นเป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่นปฏิญาณตนตามที่กฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดและดำเนินการเลือกประธานสภาท้องถิ่นในกรณีที่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุสูงสุดมากกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีจับสลากวิธีจับสลากเลือกประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการให้คนที่มียุขสูงสุดเท่ากันตกลงกันเสียก่อนว่าจะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลังหากตกลงกันไม่ได้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ

นายอำเภอจับสลากว่าคนใดจะเป็นคนจับสลากก่อนแล้วให้จัดทำบัตรสลากชนิดสี่และขนาดอย่างเดียวกันมีจำนวนเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดเท่ากันโดยเขียนข้อความว่า “ได้เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว” เพียงบัตรเดียวนอกนั้นเขียนข้อความว่า “ไม่ได้เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว”

ข้อ๘วิธีเลือกประธานสภาท้องถิ่นให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งซึ่งตนเห็นว่าสมควรให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่นการเสนอนั้นต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคนโดยให้สมาชิกสภาท้องถิ่นแต่ละคนมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียวชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวนและให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกจากชื่อเหล่านั้นโดยวิธีเขียนชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนละหนึ่งชื่อเมื่อตรวจนับแล้วให้ประธานที่ประชุมประกาศคะแนนต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือกถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคนให้เลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดนั้นโดยวิธีเดิมถ้าผลการเลือกใหม่ปรากฏว่ายังมีผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันอีกให้ใช้วิธีจับสลากเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันวิธีการเสนอชื่อและการรับรองตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ๓๕มาใช้บังคับโดยอนุโลมให้ประธานที่ประชุมเชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าสองคนช่วยตรวจนับคะแนนวิธีจับสลากตามวรรคหนึ่งให้ประธานที่ประชุมดำเนินการให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันตกลงกันเสียก่อนว่าจะให้ผู้ใดเป็นผู้จับสลากก่อนหลังหากตกลงกันไม่ได้ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนแล้วให้จัดทำบัตรสลากชนิดสี่และขนาดอย่างเดียวกันตามจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ได้รับคะแนนสูงสุด

เท่ากันโดยเขียนข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น ” เพียงบัตรเดียนอกนั้นเขียนข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”

ข้อ๙ในกรณีการเลือกประธานสภาท้องถิ่นในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกตามข้อ๖ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีดำเนินการแต่งตั้งทันทีเมื่อการเลือกประธานสภาท้องถิ่นแล้วเสร็จและให้ประธานสภาท้องถิ่นที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมสภาท้องถิ่นในครั้งนั้นต่อไป

ข้อ๑๐ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสร็จแล้ว

(๒) สำหรับเทศบาลเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาเทศบาล

(๓) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อนายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ๑๑เมื่อมีประธานสภาท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นเลขานุการสภาท้องถิ่นและให้ประธานสภาท้องถิ่นนาปรึกษาในที่ประชุมสมัยสามัญดังนี้

(๑) สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัยและวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไป

(๒) สำหรับเทศบาลให้สภาเทศบาลกำหนดว่าการประชุมสมัยสามัญประจำปีแต่ละสมัยในปีนั้นจะเริ่มเมื่อใดแต่ละสมัยในปีนั้นมีการกำหนดที่วันกับให้กำหนดวันเริ่มประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไปและมีกำหนดที่วัน

(๓) สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดว่าปีนั้นจะมีสมัยประชุมสามัญประจำปีก็สมัยแต่ละสมัยในปีนั้นจะเริ่มเมื่อใดแต่ละสมัยในปีนั้นมีการกำหนดที่วันกับให้กำหนดวันเริ่มประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไปและมีกำหนดที่วันการกำหนดสมัยประชุมและวันประชุมให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดให้ประธานสภาท้องถิ่นรายงานผลการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลและนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือก

ข้อ๑๒วิธีเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นให้หาความในข้อ๘มาใช้บังคับโดยอนุโลม

กรณีที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้สภาท้องถิ่นใดมีรองประธานสภาท้องถิ่นได้มากกว่าหนึ่งคนให้เลือกรองประธานสภาท้องถิ่นคนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นในลำดับถัดไปที่ละคนจนกว่าจะครบตามจำนวนที่พึงมี

ข้อ๑๓วิธีเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นให้หาความในข้อ๘มาใช้บังคับโดยอนุโลมเมื่อสภาท้องถิ่นมีมติเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นแล้วให้เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ๑๔ในการเลือกประธานสภาท้องถิ่นรองประธานสภาท้องถิ่นหรือเลขานุการสภาท้องถิ่นถ้ามีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเพียงตำแหน่งละหนึ่งคนให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ข้อ๑๕เมื่อประธานสภาท้องถิ่นรองประธานสภาท้องถิ่นหรือเลขานุการสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งก่อนครบอายุของสภาท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นเลือกประธานสภาท้องถิ่นรองประธานสภาท้องถิ่นหรือเลขานุการสภาท้องถิ่นแล้วแต่กรณีแทนตำแหน่งที่ว่างดังนี้

(๑) กรณีประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นเลือกประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

(๒) กรณีเลขานุการสภาท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างในการประชุมสภาท้องถิ่นที่มีขึ้นคราวแรกนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลงให้ประธานที่ประชุมในคราวประชุมสภาท้องถิ่นที่มีการเลือกประธานสภาท้องถิ่นและเป็นผู้ดำเนินการเลือกประธานสภาท้องถิ่นรายงานผลการเลือกประธานสภาท้องถิ่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลและนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับเทศบาลหรือนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณีแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

ข้อ๑๖ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจการของสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภาท้องถิ่นเว้นแต่ในขณะที่ยกอำนาจอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติในที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- (๓) บังคับบัญชาการงานในสภาท้องถิ่น
- (๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาท้องถิ่น
- (๕) เป็นผู้แทนสภาท้องถิ่นในกิจการภายนอก
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ๑๗รองประธานสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ช่วยประธานสภาท้องถิ่นในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภาท้องถิ่นหรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมายในกรณีไม่มีประธานสภาท้องถิ่นหรือมีแต่ไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ให้รองประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาท้องถิ่นโดยให้นำความในข้อ๒๖วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลมกรณีที่สภาท้องถิ่นใดมีรองประธานสภาท้องถิ่นมากกว่าหนึ่งคนให้รองประธานสภาท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาท้องถิ่นตามลำดับ

ข้อ๑๘ให้สภาท้องถิ่นเลือกพนักงานหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นนั้นคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นทั้งนี้ให้คำนึงถึงความรู้ความสามารถอันจะเป็นประโยชน์ต่อสภาท้องถิ่น

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลพนักงานหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งให้หมายความถึงปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น

ข้อ๑๙เลขานุการสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) แจ้งนัดประชุมสภาท้องถิ่นตามคำสั่งของประธานสภาท้องถิ่น
- (๒) ชี้แจงกฎหมายระเบียบข้อบังคับประกาศคำสั่งหนังสือสั่งการหรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- (๓) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นจัดทาระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น
- (๔) เชิญประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่
- (๕) จัดทารายงานการประชุมสภาท้องถิ่น
- (๖) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารของสภาท้องถิ่นแต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น
- (๗) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๘) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภาท้องถิ่น
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือกระทากิจการอื่นตามที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมายในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งใดถ้าไม่มีเลขานุการสภาท้องถิ่นหรือมีแต่ไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ให้สภาท้องถิ่นเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาท้องถิ่นเฉพาะในการประชุมคราวนั้นโดยให้น้ำหนักในข้อ๑๓และข้อ๒๖วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลมเว้นแต่การลงคะแนนเลือกให้กระทำด้วยวิธีการยกมือ

หมวด๒

การประชุม

ข้อ๒๐นอกจากการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกตามข้อ๖แล้วการประชุมสภาท้องถิ่นมี๒ประเภทคือ

- (๑) การประชุมสามัญ
- (๒) การประชุมวิสามัญ

ข้อ๒๑การกำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญประจำปีระยะเวลาและวันเริ่มต้นประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีของแต่ละสมัยในปีนั้นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของปีถัดไปและระยะเวลาของสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของปีถัดไปให้ประธานสภาท้องถิ่นนำปรึกษาในที่ประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกของแต่ละปีโดยให้นำความในข้อ๑๑มาใช้บังคับโดยอนุโลมเมื่อสภาท้องถิ่นมีมติแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นทำเป็นประกาศของสภาท้องถิ่นพร้อมทั้งปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยณสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ไม่ได้กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้หรือไม่ได้กำหนดวันเริ่มประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกในปีถัดไปไว้หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสมัยประชุมสามัญประจำปีหรือวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีที่กำหนดไว้แล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นนำปรึกษาในสมัยประชุมสามัญประจำปีอื่นหรือในสมัยประชุมวิสามัญก็ได้

ข้อ๒๒การเรียกประชุมสภาท้องถิ่นตามข้อ๒๐ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งเป็นหนังสือให้สมาชิกสภาท้องถิ่นทราบล่วงหน้าพร้อมทั้งปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุมไม่น้อยกว่าสามวันเว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนจะแจ้งกำหนดเปิดสมัยประชุมและปิดประกาศน้อยกว่านั้นก็ไม่ได้แต่ไม่ให้น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุมโดยให้ระบุเหตุอันรีบด่วนในหนังสือนั้นด้วย

ข้อ๒๓การนัดประชุมในระหว่างสมัยประชุมนั้นให้ทำเป็นหนังสือหรือจะบอกนัดในที่ประชุมสภาท้องถิ่นก็ได้แต่ถ้าบอกนัดในที่ประชุมให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ที่ไม่ได้มีประชุมในเวลานั้นให้ทราบล่วงหน้าด้วยโดยให้แจ้งนัดประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวันแต่ถ้าเป็นการประชุมอันรีบด่วนจะนัดน้อยกว่านั้นก็ทำได้โดยให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งเหตุอันรีบด่วนไว้ในหนังสือนัดประชุมและแจ้งให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นทราบด้วยการประชุมสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้มีการนัดประชุมไม่ถือว่าเป็นการประชุมของสภาท้องถิ่น

ข้อ๒๔ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมไปพร้อมกับการเรียกประชุมตาม

ข้อ๒๒หรือการนัดประชุมตามวันแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนจะแจ้งระเบียบวาระการประชุมให้สมาชิกสภาท้องถิ่นทราบในขณะที่เปิดประชุมก็ได้ให้ประธานสภาท้องถิ่นประชาสัมพันธ์กำหนดวันนัดประชุมเวลาสถานที่ประชุมและเรื่องที่จะนำเข้าสู่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนทราบและเข้าฟังการประชุมด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่นให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาท้องถิ่นกำหนด

ข้อ๒๕เมื่อถึงกำหนดเวลานัดประชุมแล้วให้เลขานุการสภาท้องถิ่นตรวจสอบรายชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มาประชุมที่ได้ลงชื่อไว้ว่าครบองค์ประชุมหรือไม่เมื่อมีผู้มาประชุมครบองค์ประชุมให้เลขานุการสภาท้องถิ่นให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าห้องประชุมเมื่อได้มีสัญญาณให้เข้าประชุมแล้วให้สมาชิกสภาท้องถิ่นรับเข้านั่งตามที่ซึ่งได้จัดไว้เป็นส่วนแยกต่างหากจากที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นได้เข้าประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดไม่ได้ลงชื่อไว้แต่ได้เข้าร่วมประชุมให้ถือว่ามาประชุมสภาท้องถิ่นครั้งนั้นสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดที่มาลงชื่อไว้แล้วแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมในที่ประชุมสภาท้องถิ่นไม่ให้นับเป็นองค์ประชุมสำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้นและให้ถือว่าขาดประชุมสภาท้องถิ่นเมื่อถึงกำหนดเวลานัดประชุมแล้วสมาชิกสภาท้องถิ่นมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมและพ้นกำหนดเวลานัดประชุมแล้วหนึ่งชั่วโมงก็ให้ประธานสภาท้องถิ่นสั่งเลื่อนการประชุมและให้ถือว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้อยู่ในที่ประชุมขาดประชุมสภาท้องถิ่นการแจ้งเลื่อนการประชุมนั้นให้นาคความในข้อ๒๓มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ๒๖เมื่อถึงกำหนดเวลานัดประชุมและสมาชิกสภาท้องถิ่นมาครบองค์ประชุมแล้วแต่ไม่มีประธานสภาท้องถิ่นและรองประธานสภาท้องถิ่นหรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชุมหรืออยู่แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมคราวนั้นเป็นประธานที่ประชุมชั่วคราวเพื่อดำเนินการให้สมาชิกสภาท้องถิ่นเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคราวนั้นโดยให้เสนอชื่อและลงคะแนนด้วยวิธียกมือถ้าในระหว่างการเลือกนั้นประธานสภาท้องถิ่นหรือรอง

ประธานสภาท้องถิ่น๑๐แล้วแต่กรณีเข้ามาในที่ประชุมและยอมปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ระงับการเลือกนั้น เสียหรือถ้าเลือกได้แล้วก็ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นอันพันหน้าที่และนำความในข้อ๗และข้อ๘มาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ให้ประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นดังกล่าวพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่สำหรับการประชุมนั้นและให้ดำเนินการเลือกประธานที่ประชุมชั่วคราวตามวรรคหนึ่งเพื่อดำเนินการในการประชุมครั้งนั้นจนเสร็จสิ้น

ข้อ๒๗การจัดระเบียบวาระการประชุมให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้นพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๖) เรื่องอื่นๆ

ในกรณีที่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนจะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้แต่จะจัดไว้ก่อนเรื่องที่คณะกรรมการที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้นพิจารณาเสร็จแล้วไม่ได้

ข้อ๒๘ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระวันแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะได้ตกลงเป็นอย่างอื่นในคราวประชุมนั้น

ข้อ๒๙ประธานสภาท้องถิ่นจะสั่งปิดประชุมสภาท้องถิ่นก่อนหมดระเบียบวาระไม่ได้เว้นแต่เป็นกรณีสภาท้องถิ่นเกิดอลเวงตามข้อ๑๒๑ถ้าประธานสภาท้องถิ่นสั่งปิดประชุมก่อนหมดระเบียบวาระและไม่ใช้กรณีตามข้อ๑๒๑โดยต่อเนื่องกันสมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอยู่ในที่ประชุมเห็นว่าสมควรให้เปิดประชุมต่อไปก็ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมนั้นต่อไปจนกว่าจะหมดระเบียบวาระการประชุมโดยให้รองประธานสภาท้องถิ่นเป็นประธานที่ประชุมถ้ารองประธานสภาท้องถิ่นไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคราวนั้นทั้งนี้ให้นำความในข้อ๒๖มาใช้๑๑บังคับโดยอนุโลมวาระการประชุมที่ยังไม่ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมเนื่องจากประธานสภาท้องถิ่นสั่งปิดประชุมตามวรรคหนึ่งหรือปิดประชุมตามวรรคสองแต่ไม่ได้มีการดำเนินการประชุมต่อไปให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดวาระการประชุมนั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งต่อไป

ข้อ๓๐ถ้าประธานสภาท้องถิ่นเห็นเป็นการสมควรจะสั่งให้หยุดพักการประชุมสภาท้องถิ่นไว้ชั่วคราวก็ได้

ข้อ๓๑เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมร้องขอให้มีการประชุมลับในระเบียบวาระการประชุมใดให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการประชุมลับในระเบียบวาระการประชุมนั้นโดยไม่ต้องขอมติที่ประชุมการประชุมเช่นนี้ให้

ประธานสภาท้องถิ่นซึ่งผู้ที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุมนั้นนอกจากที่ประชุมจนพ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้การร้องขอให้มีการประชุมลับตามวรรคหนึ่งอาจทำเป็นหนังสือหรือเสนอด้วยวาจาก็ได้

ข้อ๓๒การประชุมสภาท้องถิ่นเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับความประพฤติของสมาชิกสภาท้องถิ่นเนื่องจากเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิกอยู่หรือเรื่องที่สมาชิกสภาท้องถิ่นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดตามความในหมวด๘แห่งระเบียบนี้ให้ประชุมลับเว้นแต่สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผย

ข้อ๓๓รายงานการประชุมสภาท้องถิ่นทุกคราวต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมได้ตรวจสอบแล้วให้ทำสำเนารายงานการประชุมซึ่งคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมได้ตรวจสอบแล้วขึ้นอย่างน้อยสองฉบับเพื่อให้สมาชิกสภาท้องถิ่นได้มีโอกาสตรวจดูได้ก่อนเวลาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งวันเพื่อให้สภาท้องถิ่นรับรองรายงานการประชุมนั้นการแก้ไขถ้อยคำในรายงานการประชุมให้กระทำโดยมติของที่ประชุมสภาท้องถิ่นรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นทุกครั้งอย่างน้อยจะต้องมีรายชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มาประชุมลาประชุมและขาดประชุมให้เลขานุการสภาท้องถิ่นปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภาท้องถิ่นมีมติรับรองแล้วในที่เปิดเผยณสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบข้อความใดอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาท้องถิ่นทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจเสนอญัตติด้วยวาจาขอมิให้โฆษณาถ้าที่ประชุมสภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบก็ให้เป็นไปตามที่ร้องขอ

ข้อ๓๔เมื่อสภาท้องถิ่นได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นลงชื่อในรายงานการประชุมนั้นไว้เป็นหลักฐานรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นที่คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมยังไม่ได้ตรวจสอบรายงานการประชุมที่สภาท้องถิ่นยังไม่ได้รับรองหรือรายงานการประชุมที่สภาท้องถิ่นได้รับรองแล้วแต่ประธานสภาท้องถิ่นยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเพราะเหตุครบอายุของสภาท้องถิ่นหรือมีการยุบสภาท้องถิ่นให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่นณวันที่มีเหตุดังกล่าวบันทึกเหตุการณ์นั้นไว้ทำรายงานการประชุมดังกล่าวและให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่นในการประชุมครั้งนั้นเป็นผู้ตรวจสอบแก้ไขและรับรองรายงานการประชุมนั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิเหตุถ้าไม่รับรองภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าได้รับรองรายงานการประชุมนั้นแล้ว

ข้อ๓๕รายงานการประชุมลับจะเปิดเผยได้เพียงใดหรือไม่ให้เป็นไปตามมติของสภาท้องถิ่น

ข้อ๓๖การเปิดสมัยประชุมวิสามัญให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดนอกจากสมัยประชุมสามัญแล้วเมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจเรียกประชุมวิสามัญได้หรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอให้เปิดสมัย

ประชุมวิสามัญได้ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำคำร้องขอให้เปิดสมัยประชุมวิสามัญให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้องการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดเจ็ดวันแต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่มีอยู่และให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินเจ็ดวัน

(๒) กรณีเทศบาลนอกจากสมัยประชุมวิสามัญแล้วเมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาลประธานสภาเทศบาลนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่อยู่ในตำแหน่งอาจทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอให้เปิดสมัยประชุมวิสามัญเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นสมควรก็ให้เรียกประชุมวิสามัญได้จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นสมควรก็ให้เรียกประชุมวิสามัญได้สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวันแต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

(๓) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนอกจากสมัยประชุมวิสามัญแล้วเมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งองค์การบริหารส่วนตำบลประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในตำแหน่งอาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอให้เปิดสมัยประชุมวิสามัญถ้าเห็นสมควรก็ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกินสิบห้าวันแต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้นำวิธีการประชุมวิสามัญตามระเบียบนี้มาใช้บังคับกับการประชุมวิสามัญด้วยสำหรับวิธีการขอขยายเวลาสมัยประชุมวิสามัญของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้นำวิธีการขอเปิดสมัยประชุมวิสามัญตาม (๒) และ (๓) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

ญัตติ

ข้อ ๓๗ ญัตติ มี ๒ อย่างคือ

(๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น

(๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

ข้อ ๓๘ ญัตติทั้งหลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวันและมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองอย่างน้อยสองคนแต่หากสภาท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเหลืออยู่ต่ำกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคนเว้นแต่ตามกฎหมายหรือระเบียบนี้กำหนดวิธีการเสนอญัตติไว้เป็นอย่างอื่นการเสนอญัตติให้อนุโลมใช้ตามแบบทำยระเบียบนี้ ญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่น

ญัตติที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีการรับรองตามวรรคหนึ่ง ญัตติดังต่อไปนี้อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้โดยให้หาความในข้อ ๓๘ มาใช้บังคับ

(๑) ขอให้รับรองรายงานการประชุม

(๒) ขอให้รับรองรายงานอื่นๆของคณะกรรมการต่างๆที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้น

(๓) ขอปรึกษาหรือขอให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน

(๔) ขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามารถระมัดระวังตามข้อ๔๕

(๕) ญัตติตามข้อ๔๑

(๖) ญัตติที่ประธานที่ประชุมเห็นควรอนุญาตการบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาจาตามวรรค
ห้าให้ประธานที่ประชุมบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น

ข้อ๓๙การเสนอญัตติด้วยวาจานั้นให้นำความในข้อ๖๓วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมการ
รับรองญัตติเช่นนี้ให้กระทำโดยวิธียกมือขึ้นพันศัรษะ

ข้อ๔๐ให้ประธานสภาท้องถิ่นบรรจุญัตติที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น
ภายในกำหนดเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถบรรจุญัตติเข้าระเบียบ
วาระการประชุมสภาท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งได้ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุม
ถัดไปและให้แจ้งเหตุจำเป็นนั้นต่อสภาท้องถิ่นในสมัยประชุมนั้นญัตติที่บรรจุเข้าระเบียบวาระการ
ประชุมแล้วหากสภาท้องถิ่นไม่ได้พิจารณาในสมัยประชุมนั้นหรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้เป็นอันตกไป
เว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติร่างข้อบัญญัติให้บรรจุในระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไป

ข้อ๔๑เมื่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นกำลังปรึกษาญัตติใดห้ามเสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติ
ดังต่อไปนี้

(๑) ขอแปรญัตติร่างข้อบัญญัติที่ไม่ใช่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

(๒) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการสภาท้องถิ่นตามหมวด๘

(๓) ขอให้ลงมติ

(๔) ขอให้แยกประเด็นพิจารณาหรือแยกประเด็นลงมติ

(๕) ขอให้ปิดอภิปราย

(๖) ขอให้เปิดอภิปรายต่อไป

(๗) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๘) ขอให้ประธานสภาท้องถิ่นพิจารณาใช้อำนาจตามข้อ๑๑๙ข้อ๑๒๐หรือ

ข้อ๑๒๑

(๙) ขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่กฎหมายให้อำนาจ

(๑๐) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาถ้าที่ประชุมมีมติหรือเห็นชอบในญัตติให้ยกเรื่องอื่น
ขึ้นปรึกษาญัตติเดิมเป็นอันตกไปเว้นแต่ญัตตินั้นเป็นญัตติเกี่ยวข้องกับข้อบัญญัติ

ข้อ๔๒ญัตติตามข้อ๔๑ (๓) (๕) และ (๑๐) นั้นห้ามไม่ให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการ
อภิปรายของตน

ข้อ๔๓ร่างข้อบัญญัติต้องแบ่งเป็นข้อและมีบันทึกดังต่อไปนี้

(๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติ

(๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติ

การเสนอร่างข้อบัญญัติให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจแล้วเห็นว่าถูกต้องให้ส่งสำเนาแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมเว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนแต่ไม่ให้น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุมถ้าตรวจแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับญัตตินั้นเว้นแต่เป็นญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ไม่มีคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวไปยังผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้คำรับรองหากผู้บริหารท้องถิ่นไม่แจ้งผลการพิจารณาให้คำรับรองให้ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวจากประธานสภาท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้เสนอทราบโดยเร็วสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นชั่วคราวต้องนำเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นชั่วคราวนั้นเข้าระเบียบวาระก่อนร่างข้อบัญญัติอื่น

ข้อ๔๔ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหมายความว่าร่างข้อบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การจัดเก็บยกเลิกลดเปลี่ยนแปลงแก้ไขผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีอากร

(๒) การเก็บรักษาเงินการจ่ายเงินหรือการโอนงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) การกู้เงินการค้ำประกันหรือการใช้เงินกู้

(๔) การคลังการงบประมาณการเงินทรัพย์สินการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

(๕) การจ้างและการพัสดุในกรณีที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของผู้บริหารท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยคำวินิจฉัยของประธานสภาท้องถิ่นถือเป็นที่สุดการเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้เป็นไปตามความในหมวด๔ว่าด้วยงบประมาณ

ข้อ๔๕ญัตติร่างข้อบัญญัติที่ประชุมสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาเป็นสามวาระแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวก็ได้ในการพิจารณาสามวาระรวดเดียวผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนผู้ที่อยู่ในที่ประชุมจะเป็นผู้เสนอก็ได้เมื่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวแล้วการพิจารณาวาระที่สองนั้นให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเป็นกรรมการแปรญัตติเต็มสภาโดยให้ประธานที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการแปรญัตติญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้และในการพิจารณาวาระที่สองให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น

ข้อ๔๖ค่านุมัติหรือไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นชั่วคราวให้ทำเป็นร่างข้อบัญญัติอนุมัติให้ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวการพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ไม่ใช่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

ข้อ๔๗ในการพิจารณาผู้ร่างข้อบัญญัติวาระที่หนึ่งให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นปรึกษาในหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติและลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่หากมีสมาชิกสภาท้องถิ่นประสงค์จะอภิปรายห้ามไม่ให้ลงมติก่อนที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้อภิปรายในเรื่องนั้นพอสมควรแล้วเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่หนึ่งสภาท้องถิ่นจะให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่นพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้

ข้อ๔๘ในกรณีที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ประธานสภาท้องถิ่นนาปรึกษาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการหาข้อยุติตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดโดยให้นำวิธีการเลือกในข้อ๑๒แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลมแล้วแจ้งมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณและรายชื่อกรรมการหาข้อยุติฝ่ายสภาท้องถิ่นกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลให้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทราบกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้แจ้งนายอำเภอทราบทั้งนี้ให้ดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการ

ให้ประธานสภาท้องถิ่นทำหนังสือแจ้งมติของสภาท้องถิ่นที่ไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบในวันถัดจากวันที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหาข้อยุติตามวรรคหนึ่งให้สภาท้องถิ่นนาเข้าพิจารณาในวาระที่สองและวาระที่สามตามลำดับ

ข้อ๔๙ผู้ร่างข้อบัญญัติที่สภาท้องถิ่นลงมติรับหลักการแล้วถ้าจะต้องส่งให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาโดยละเอียดและที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติด้วยภายในระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติที่สภาท้องถิ่นกำหนดตามวรรคหนึ่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดเห็นควรจะแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือโดยให้แปรญัตติเป็นรายชื่อและเสนอต่อประธานคณะกรรมการแปรญัตติในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้แปรญัตติจะต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองเช่นเดียวกับการเสนอญัตติการเสนอคำแปรญัตติให้อนุโลมใช้ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สองกรณีการพิจารณาสามวาระรวดเดียวผู้แปรญัตติอาจเสนอคำแปรญัตติด้วยวาจาได้

ข้อ๕๐เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติได้พิจารณาแล้วจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นรายงานนั้นอย่างน้อยจะต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนหรือข้อใดบ้างการสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติด้วยและให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณาเว้นแต่กรณีต้อง

พิจารณาเป็นการด่วนให้คณะกรรมการแปรรูปคดีไปร่วมประชุมสภาท้องถิ่นด้วยเพื่อแถลงประกอบ รายงานหรือชี้แจงข้อสงสัยต่างๆเกี่ยวกับรายงานนั้น

ข้อ๕๑ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สองให้ปรึกษาเรียงตามลำดับข้อเฉพาะที่มีการแปร ญัตติหรือที่คณะกรรมการแปรรูปคดีแก้ไขเท่านั้นเว้นแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น ถ้าที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติเห็นด้วยกับคำแปรญัตติหรือเห็นด้วยกับการแก้ไขในข้อใดแล้วไม่ให้ เสนอขอแปรญัตติหรือเสนอญัตติขอเปลี่ยนแปลงมตินั้นอีกถ้าข้อความในข้อใดที่ได้มีมติไปแล้วขัดแย้ง กันหรือบกพร่องในสาระสำคัญที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะลงมติให้ส่งปัญหานั้นไปให้คณะกรรมการแปร ญัตติพิจารณาใหม่เฉพาะที่ขัดแย้งหรือบกพร่องก็ได้โดยไม่ให้มีการแปรญัตติ ในเรื่องใหม่ขึ้นอีกในกรณีที่มีมติส่งปัญหาไปให้คณะกรรมการแปรรูปคดีพิจารณาใหม่ดังกล่าวแล้วการ พิจารณาเฉพาะข้อนั้นๆเป็นอันระงับไว้ก่อนแต่ถ้าไม่เป็นการขัดข้องที่จะพิจารณาข้ออื่นๆต่อไปสภา ท้องถิ่นอาจลงมติให้พิจารณาจนจบร่างข้อบัญญัติก็ได้ถ้าข้อขัดแย้งหรือข้อบกพร่องตามวรรคสาม เกิดขึ้นในการพิจารณารวดเดียวที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะลงมติให้ดำเนินการตามความในวรรคสามก็ได้ เมื่อคณะกรรมการแปรรูปคดีได้ยื่นรายงานการพิจารณาข้อที่ได้ระงับไว้ตามวรรคสามแล้วให้ ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันนัดประชุม เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วนในการประชุมต่อวาระที่สองให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติ เฉพาะข้อที่ได้ระงับไว้เท่านั้น

ข้อ๕๒การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สามไม่มีการอภิปรายเว้นแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่น จะได้ลงมติให้มีการอภิปรายถ้ามีเหตุอันสมควรในการพิจารณาวาระนี้ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติว่า จะให้ตราเป็นข้อบัญญัติหรือไม่

ข้อ๕๓ญัตติร่างข้อบัญญัติใดซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้ลงมติไม่รับหลักการตามความใน

ข้อ๕๗หรือลงมติไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติตามความในข้อ๕๒ให้ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอัน ตกไปเว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกัน กับร่างข้อบัญญัติที่ตกไปตามวรรคหนึ่งในสมัยประชุมนั้นอีกเว้นแต่ประธานสภาท้องถิ่นจะอนุญาตเมื่อ เหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปความในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ใช้แก่ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภา ท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

ข้อ๕๔ญัตติขอให้สภาท้องถิ่นมีมติให้สมาชิกสภาท้องถิ่นคนใดพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากมี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสียหายหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภา ท้องถิ่นหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ให้ยื่นเป็น หนังสือล่วงหน้าและต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าชื่อเสนอจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิก สภาท้องถิ่นทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ถูกยื่นญัตติให้สภา ท้องถิ่นมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองวันก่อนวันประชุมพิจารณาญัตติ ดังกล่าวเพื่อเตรียมหลักฐานชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเว้นแต่เป็นการพ้นวิสัยไม่สามารถแจ้งให้ทราบได้ให้ ประธานสภาท้องถิ่นบันทึกเหตุผลไว้เป็นหนังสือและนำแจ้งที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อทราบก็เป็นการ เพียงพอแล้ว

ข้อ๕๕ การขอลอนัญัติหรือคำแปรญัติหรือการแก้ไขข้อความในญัติร่างข้อบัญญัติซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการของร่างข้อบัญญัติการลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัติจะกระทำเมื่อใดก็ได้เว้นแต่ญัตินั้นได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้วต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นหรือคำแปรญัติในชั้นคณะกรรมการแปรญัติต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัติญัติที่ยังไม่ได้จัดเข้าระเบียบวาระหรือคำแปรญัติในชั้นคณะกรรมการแปรญัติไม่อยู่ในบังคับของวรรคหนึ่ง

ข้อ๕๖ ญัติหรือคำแปรญัติใดที่ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้วถ้าผู้เสนอหรือผู้แปรญัติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ถือว่าได้ลอนญัตินั้นถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอญัติหรือผู้แปรญัติตามวรรคหนึ่งผู้บริหารท้องถิ่นอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้รองผู้บริหารท้องถิ่นเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่นที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อภิปรายชี้แจงหรือแถลงแทนก็ได้ในกรณีที่ราษฎรเป็นผู้เสนอญัติร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อไม่เกินสามคนให้เข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่นเพื่ออภิปรายชี้แจงหรือแถลงเกี่ยวกับร่างข้อบัญญัตินั้นทุกครั้ง

ข้อ๕๗ ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครวระหรือมีการยุบสภาญัติใดๆซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณาหรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป

หมวด๔

งบประมาณ

ข้อ๕๘ ญัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ผู้บริหารท้องถิ่นยื่นต่อสภาท้องถิ่นตามแบบและวิธีการภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ข้อ๕๙ การแปรญัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะกระทำได้เฉพาะการลลดรายจ่ายหรือการลลดจำนวนเงินที่ขออนุญาตจ่ายและต้องมีจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองเช่นเดียวกับการเสนอญัติคำแปรญัติให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการแปรญัติภายในระยะเวลาที่สภาท้องถิ่นกำหนดตามข้อ๔๕วรรคสามและข้อ๔๖วรรคหนึ่ง

ข้อ๖๐ ห้ามไม่ให้แปรญัติรายจ่ายขึ้นใหม่หรือเพิ่มเติมรายจ่ายหรือเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่ายเว้นแต่จะได้รับคำรับรองจากผู้บริหารท้องถิ่นหรือคำแปรญัตินั้นผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้แปรญัติ

ข้อ๖๑ ห้ามไม่ให้แปรญัติในรายการและจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ดอกเบียและเงินสงใช้ต้นเงินกู้

(๒) รายจ่ายซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามกฎหมายถ้ามีปัญหาว่ารายจ่ายรายการใดมีข้อผูกพันตามวรรคหนึ่งหรือไม่ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ๖๒ เมื่อได้อภิปรายไปพอสมควรแล้วถ้าสมาชิกสภาท้องถิ่นเสนอญัติขอให้ปิดอภิปรายเพื่อให้ลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณหรือไม่หรือส่งให้คณะกรรมการสภา

ท้องถิ่นพิจารณาก่อนรับหลักการต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภาท้องถิ่นที่อยู่ในที่ประชุม

หมวด ๕

การอภิปราย

ข้อ ๖๓ สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำใดต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะเมื่อประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้โดยให้ยื่นกล่าวณที่ของตนหรือณที่ซึ่งจัดไว้ก็ได้และต้องกล่าวกับประธานสภาท้องถิ่นประธานสภาท้องถิ่นต้องให้โอกาสแก่ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอภิปรายก่อนแต่ถ้ามีผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติหลายคนให้ประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตให้อภิปรายได้ครั้งละหนึ่งคน

ข้อ ๖๔ เมื่อผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติได้อภิปรายแล้วถ้ามีผู้ใดค้านก็ให้ผู้นั้นอภิปรายเมื่อผู้คัดค้านอภิปรายแล้วถ้าผู้ใดจะสนับสนุนผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติก็ให้ผู้นั้นอภิปรายและประธานสภาท้องถิ่นต้องให้อภิปรายสลับกันไปถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีผู้ประสงค์จะอภิปรายแต่อีกฝ่ายหนึ่งมีผู้ประสงค์จะอภิปรายอยู่ให้ประธานสภาท้องถิ่นให้ผู้ประสงค์อภิปรายนั้นอภิปรายต่อเนื่องกันได้เมื่อได้อนุญาตให้อภิปรายซ้อนไปคนหนึ่งแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นถามว่าผู้ใดจะอภิปรายในทางตรงกันข้ามถ้ามีก็ให้ประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตให้อภิปรายแล้วดำเนินการให้อภิปรายสลับกันต่อไปถ้าไม่มีก็ให้ประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตให้อภิปรายต่อเนื่องไปได้ถ้ามีผู้ยกมือจะอภิปรายหลายคนประธานสภาท้องถิ่นจะอนุญาตให้ผู้ใดอภิปรายก่อนก็ได้แต่ให้คำนึงถึงผู้รับรองและผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๖๕ ถ้าไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไปให้ถือว่าเป็นการปิดอภิปรายหรือถ้ามีแต่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้วประธานสภาท้องถิ่นจะเสนอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าควรจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้เว้นแต่การอภิปรายตามความในข้อ ๗๒ เมื่อปิดอภิปรายแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นเสนอให้ที่ประชุมลงมติ

ข้อ ๖๖ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นเตือนสมาชิกสภาท้องถิ่นให้รักษาระเบียบการประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามทันที

ข้อ ๖๗ ถ้าประธานสภาท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าผู้ใดใช้เวลาอภิปรายครั้งใดเกินสมควรแก่เรื่องและยังมีผู้อื่นประสงค์จะอภิปรายต่อไปอีกประธานสภาท้องถิ่นอาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายเสียก็ได้เมื่อได้อภิปรายมาครบสิบนาทีแล้ว

ข้อ ๖๘ สมาชิกสภาท้องถิ่นจะต้องอภิปรายเฉพาะเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่เท่านั้นจะกล่าวข้อความซ้ำหรือนอกประเด็นและจะใช้ถ้อยคำหยาบคายใส่ร้ายเสียดสีผู้ใดไม่ได้หรือกล่าวถึงชื่อบุคคลใดๆ เว้นแต่กรณีจำเป็นห้ามไม่ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นนาเอกสารใดๆ มาอ่านให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นฟัง เว้นแต่กรณีจำเป็นและห้ามมิให้นำวัตถุใดๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุมสภาท้องถิ่น เว้นแต่ประธานสภาท้องถิ่นจะอนุญาตผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายอาจยื่นและยกมือขึ้นพ้นศีรษะณที่ของตนเพื่อเป็นการขออนุญาตเมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้อนุญาตแล้วจึงให้กล่าวแก้หรือชี้แจงข้อเท็จจริงได้

ข้อ๖๙ข้อความใดๆอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือประโยชน์สำคัญของทางราชการผู้บริหารท้องถิ่นอาจร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นไม่ให้นำมาอภิปรายหรือเปิดเผยแต่ถ้าสมาชิกสภาท้องถิ่นร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นไม่ให้นำมาอภิปรายหรือเปิดเผยต้องมีผู้รับรองเช่นเดียวกับการเสนอญัตติและให้ดำเนินการตามมติของสภาท้องถิ่น

ข้อ๗๐เมื่อเห็นว่ามีผู้กระทำความผิดระเบียบการประชุมในหมวดนี้สมาชิกสภาท้องถิ่นอาจยื่นและยกมือขึ้นพ้นศีรษะเพื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นให้รักษาระเบียบการประชุมได้ให้ประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนระเบียบหรือไม่คำวินิจฉัยของประธานสภาท้องถิ่นในข้อที่ว่าผู้กระทำความผิดระเบียบการประชุมตามวรรคหนึ่งหรือไม่เป็นเด็ดขาดห้ามไม่ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นอภิปรายในเรื่องนี้ต่อไป

ข้อ๗๑ขณะอภิปรายอยู่นั้นถ้าประธานสภาท้องถิ่นยื่นขึ้นให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้กำลังอภิปรายหรือจะขออภิปรายต้องระงับการอภิปรายของตนไว้แล้วนั่งลงทันทีและสมาชิกสภาท้องถิ่นทั้งหลายซึ่งอยู่ในที่ประชุมต้องนั่งฟังประธานสภาท้องถิ่น

ข้อ๗๒การอภิปรายในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดถูกกล่าวหาว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาท้องถิ่นหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิกอยู่หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามความในหมวด๘แห่งระเบียบนี้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธิอภิปรายได้จนหมดข้อสงสัยห้ามไม่ให้รวบรัดอภิปรายเพื่อลงมติ

หมวด๖

การลงมติ

ข้อ๗๓การออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติมีสองวิธีคือ

- (๑) การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย
- (๒) การออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ๗๔การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ
- (๒) ยืนขึ้น

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคลการออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยให้ใช้วิธียกมือขึ้นพ้นศีรษะแต่ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นร้องขอหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าสามคนร่วมกันเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) หรือ (๓) เมื่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบแล้วก็ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนตามนั้น

ข้อ๗๕ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นมีสิทธิเสนอญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับได้การเสนอญัตติดังกล่าวนี้สามารถ

เสนอด้วยวาจาถ้าที่ประชุมสภาท้องถิ่นมีมติเห็นชอบก็ให้ดำเนินการตามนั้นการลงมติเห็นชอบปฏิบัติตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้วิธียกมือขึ้นพื้นศีรษะการออกเสียงลงคะแนนลับให้ใช้วิธีเขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้โดยผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก (/) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (x) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O) ให้ประธานที่ประชุมเรียกชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นตามลำดับอักษรมานำซองใส่ด้วยตนเองลงในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานที่ประชุม

ข้อ๗๖ก่อนการลงมติทุกครั้งให้ประธานสภาท้องถิ่นตรวจสอบดูว่ามีสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ถ้ามีสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุมจะทำการลงมติในเรื่องใดๆไม่ได้

ข้อ๗๗สมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่นซึ่งทำหน้าที่ประธานที่ประชุมหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ได้รับเลือกให้ทำหน้าที่ประธานที่ประชุมตามข้อ๒๖และข้อ๒๘วรรคสามมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในฐานะสมาชิกสภาท้องถิ่นได้โดยไม่ต้องลงมาจากที่นั่งประธานสภาท้องถิ่นก็ได้

ข้อ๗๘ลำดับการลงมตินั้นให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปตามญัตติตั้งแต่ความความผิดพลาดของการเรียงดับดังกล่าวมานี้ไม่เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วนั้นเสียไปมติในกรณีนี้ให้ถือเอาคะแนนเสียงมากที่สุดของญัตติแต่ละญัตติที่ลงมติตามลำดับนั้น

ข้อ๗๙ถ้ามีปัญหาซับซ้อนเป็นที่เข้าใจยากประธานสภาท้องถิ่นหรือที่ประชุมสภาท้องถิ่นอาจแยกประเด็นออกให้ลงมติเป็นตอนๆไปได้

ข้อ๘๐เมื่อประธานสภาท้องถิ่นถามที่ประชุมสภาท้องถิ่นว่าในเรื่องที่มีผู้เสนอนั้นจะมีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ถ้าไม่มีก็ให้ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วย

ข้อ๘๑เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้วประธานสภาท้องถิ่นต้องประกาศคะแนนเสียงในที่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นทราบทันทีถ้าเรื่องใดกฎหมายบัญญัติว่าต้องมคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใดเป็นพิเศษแล้วก็ให้ประกาศด้วยว่าได้มีคะแนนเสียงข้างมากครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ด้วย

ข้อ๘๒ถ้ามีสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้ามาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นขณะที่ประชุมสภาท้องถิ่นเริ่มลงคะแนนเสียงแล้ว

(๑) ในกรณีลงคะแนนเปิดเผยสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้เข้ามานั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนร่วมกับฝ่ายที่ยังนับคะแนนไม่เสร็จได้แต่จะออกเสียงลงคะแนนร่วมกับฝ่ายนับคะแนนเสร็จแล้วไม่ได้

(๒) ในกรณีลงคะแนนลับสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้เข้ามานั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้ก่อนที่ประธานสภาท้องถิ่นสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ๘๓การลงมติในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นถูกกล่าวหาว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาท้องถิ่นหรือก่อความไม่สงบ

เรียบร้อยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติแต่เพียงว่าควรให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากสมาชิกภาพหรือไม่การลงมติดังกล่าวนี้ให้ออกเสียงลงคะแนนลับและต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เมื่อสภาท้องถิ่นลงมติให้สมาชิกสภาท้องถิ่นที่ถูกกล่าวหาผู้ใดขาดจากสมาชิกภาพให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้นทราบโดยเร็วแต่ไม่ให้เกินสามวันนับแต่วันที่สภาท้องถิ่นได้ลงมติ

ข้อ๘๔ในการนับคะแนนเสียงครั้งใดถ้าสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่หรือผู้บริหารท้องถิ่นเชื่อว่าจะมีการนับคะแนนเสียงผิดมีสิทธิร้องขอให้นับคะแนนเสียงใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งโดยสามารถร้องขอด้วยวาจาให้ประธานที่ประชุมจัดให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่การร้องขอให้นับคะแนนเสียงใหม่ให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวและต้องดำเนินการก่อนเริ่มเข้าสู่วาระการประชุมถัดไปการนับคะแนนเสียงใหม่ตามวรรคหนึ่งกรณีที่เป็นการลงคะแนนเสียงเปิดเผยให้ประธานที่ประชุมจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่โดยใช้วิธีเรียกชื่อลงคะแนนตามข้อ๗๔ (๓)

ข้อ๘๕ในการลงมติครั้งใดเมื่อนับคะแนนเสียงแล้วปรากฏว่าคะแนนเสียงรวมกันทั้งหมดมีจำนวนมากกว่าจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มาประชุมในคราวนั้นให้ทำการลงมติใหม่โดยใช้วิธีเรียกชื่อลงคะแนนตามข้อ๗๔ (๓)

ข้อ๘๖การลงมติให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติเป็นอย่างอื่นในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากันไม่ว่าจะเป็นการออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยหรือออกเสียงลงคะแนนลับให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งโดยเปิดเผยเป็นเสียงชี้ขาดและประธานที่ประชุมจะให้เหตุผลด้วยหรือไม่ก็ได้

หมวด๗

กระทู้ถาม

ข้อ๘๗กระทู้ถามคือคำถามซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นตั้งขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ๘๘กระทู้ถามมี๒ประเภทคือ

(๑) กระทู้ถามทั่วไป

(๒) กระทู้ถามด่วน

ข้อ๘๙กระทู้ถามแต่ละกระทู้หนึ่งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามตั้งคำถามและซักถามได้แต่เพียงผู้เดียวการตั้งกระทู้ถามให้อนุโลมใช้ตามแบบทำยระเบียบนี้

ข้อ๙๐กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีข้อความเชิงประชดเสียดสีหรือแก้งกล่าวใส่ร้าย

(๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก

- (๓) ในเรื่องที่ได้ตอบแล้วหรือได้ชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบหรือที่ตกไป
- (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
- (๕) เพื่อให้ออกความเห็น
- (๖) ในปัญหาข้อกฎหมาย
- (๗) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ

(๘) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ
กระทู้ถามที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งถือเป็นกระทู้ถามที่ต้องห้ามไม่ให้ถามห้ามประธานสภา ท้องถิ่น
บรรจุกระทู้ถามที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งเข้าระเบียบวาระการประชุมและเมื่อประธานสภาท้องถิ่น
วินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถามที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งให้กระทู้ถามนั้นตกไปคำวินิจฉัยของประธานสภา
ท้องถิ่นในเรื่องนี้ให้เป็นที่ยุติ

ข้อ๔๑กระทู้ถามซึ่งต้องห้ามตามข้อ๔๐ (๓) (๔) นั้นจะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสาระสำคัญ
ต่างกันหรือเหตุการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อมีกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ๔๒การตั้งกระทู้ถามทั่วไปให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นโดยมี
ข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้
ถามทั่วไปต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้องแม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถาม
ทั่วไปก็ตามและถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก
คำถามข้อเท็จจริงตลอดจนคำชี้แจงประกอบต้องไม่พุ่มเพื่อยกวนซ้ำซากหรือมีลักษณะเป็นการ
อภิปราย

ข้อ๔๓การตั้งกระทู้ถามด่วนต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นหรือเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนเพราะเป็นภัยสาธารณะหรือกระทบกระเทือนต่อความ
สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรงซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องรีบชี้แจงหรือ
ดำเนินการโดยทันทีในกรณีที่สงสัยให้เป็นอำนาจของประธานสภาท้องถิ่นที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามนั้น
เป็นกระทู้ถามทั่วไปหรือกระทู้ถามด่วน

ข้อ๔๔กระทู้ถามด่วนให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นโดยมีหัวข้อเรื่อง
ที่จะตั้งกระทู้ถามให้ประธานสภาท้องถิ่นรีบจัดส่งกระทู้ถามนั้นไปยังผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อเตรียมตอบ
และให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนดจะให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามกระทู้เรื่องนั้นในการประชุมครั้งใดการ
กำหนดเวลาดังกล่าวนั้นให้ประธานสภาท้องถิ่นคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของ
ประชาชน

ข้อ๔๕กระทู้ถามทั่วไปให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดส่งกระทู้ถามไปยังผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อเตรียม
ตอบและให้บรรจุระเบียบวาระภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ส่งกระทู้ถามไปยังผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ๔๖เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถามให้ประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตให้ถามไป
ตามลำดับถ้ามีกระทู้ถามด่วนให้ประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตให้ถามก่อนตามลำดับความเร่งด่วนของ

กระทู้ถามด่วนในการถามไม่ให้ชี้แจงหรืออ่านคำชี้แจงประกอบ

ข้อ๙๗ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามของตนเมื่อใดก็ได้เมื่อถอนกระทู้ถามแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นจากหน่วยกระทู้ถามนั้นและห้ามผู้ตั้งกระทู้ถามนั้นยื่นกระทู้ถามในเรื่องเดียวกันนั้นอีกเมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถามถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้นถ้าสมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลงให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

ข้อ๙๘เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้ตอบกระทู้ถามแล้วผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้งเว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นที่ซักถามและประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตการซักถามนั้นผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็นแต่ต้องไม่เป็นการอภิปรายผู้บริหารท้องถิ่นมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้ถามเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นๆยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของทางราชการในกรณีที่ไม่ตอบกระทู้ถามให้ผู้บริหารท้องถิ่นแจ้งให้สภาท้องถิ่นทราบภายในกำหนดเวลาตามข้อ๙๕

ข้อ๙๙ผู้บริหารท้องถิ่นจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภาท้องถิ่นก็ได้แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาท้องถิ่นและให้แจ้งด้วยว่าจะตอบเมื่อใดหากสภาท้องถิ่นเห็นว่าระยะเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดแจ้งตอบกระทู้ตามวรรคหนึ่งนานเกินไปสภาท้องถิ่นจะมีมติกำหนดให้ผู้บริหารตอบกระทู้ถามก่อนนั้นก็ได้

ข้อ๑๐๐ในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งหนึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นคนหนึ่งจะตั้งกระทู้ถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ไม่ได้เว้นแต่ประธานสภาท้องถิ่นอนุญาต

ข้อ๑๐๑กระทู้ถามที่ผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่ได้ตอบให้ระงับไปเมื่อ

- (๑) ครบอายุของสภาท้องถิ่น
- (๒) มีการยุบสภาท้องถิ่น
- (๓) ปิดสมัยประชุมสภาท้องถิ่น
- (๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ๑๐๒เมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับข้อสอบถามจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา๓๒แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ให้จัดส่งข้อสอบถามนั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินภายในสามวันนับแต่วันที่รับข้อสอบถามจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้กำหนดวันเวลาที่จะตอบข้อสอบถามในการประชุมสภาคราวใดไว้ด้วยกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการมาชี้แจงด้วยวาจาหากยังไม่หมดประเด็นที่สอบถามและประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุญาตผู้เสนอข้อสอบถามมีสิทธิสอบถามได้อีกสามครั้ง

หมวด ๘

คณะกรรมการสภาท้องถิ่น

ข้อ ๑๐๓ คณะกรรมการสภาท้องถิ่นมี ๒ ประเภทคือ

(๑) คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยสมาชิกสภาท้องถิ่นมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน

(๒) คณะกรรมการวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคนกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นคณะกรรมการวิสามัญทั้งคณะไม่ได้ในการตั้ง คณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาลนายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเพื่อให้สภาเทศบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการวิสามัญได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด

ข้อ ๑๐๔ คณะกรรมการสภาท้องถิ่นมีหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในกิจการของสภาท้องถิ่นแล้วรายงานต่อสภาท้องถิ่นสภาท้องถิ่นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณากิจการของสภาท้องถิ่นเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๐๕ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๓ และ ข้อ ๑๐๔ สภาท้องถิ่นมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นคณะกรรมการสภาท้องถิ่นชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่ กิจการในหน้าที่ของสภาท้องถิ่นดังนี้

- (๑) คณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๓) คณะกรรมการแปรญัตติร่างข้อบัญญัติ
- (๔) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สภาท้องถิ่นเห็นสมควร

ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการแต่ละคณะอาจตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณารายละเอียดในกิจการซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสภาท้องถิ่นแล้วเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

ข้อ ๑๐๖ กรรมการสภาท้องถิ่นพ้นจากหน้าที่เมื่อ

- (๑) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาท้องถิ่น
- (๒) ตาย
- (๓) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นของผู้นั้นสิ้นสุดลง
- (๔) เลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่นขึ้นใหม่หรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง
- (๕) สภาท้องถิ่นมีมติให้พ้นจากหน้าที่

ข้อ ๑๐๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๓ วิธีเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่นให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นแล้วแต่กรณีในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคนส่วนกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรองการเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวนเว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่นและให้นำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ๑๐๘เมื่อมีผู้ตักเตือนให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่นพิจารณาให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งผู้ตักเตือนไปยังคณะกรรมการสภาท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ตรงกับผู้ตักเตือนหรือสมควรจะพิจารณาผู้ตักเตือนนั้นหรือส่งให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาผู้ตักเตือน

ข้อ๑๐๙การนัดประชุมและเปิดประชุมคณะกรรมการสภาท้องถิ่นครั้งแรกให้เป็นหน้าที่ของเลขาธิการสภาท้องถิ่นให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่นคณะหนึ่งๆเลือกประธานกรรมการและเลขาธิการจากกรรมการสภาท้องถิ่นคณะนั้นๆในการประชุมคณะกรรมการสภาท้องถิ่นต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมมติของคณะกรรมการสภาท้องถิ่นให้ถือเสียงข้างมากกรณีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงชี้ขาด

ข้อ๑๑๐ผู้ตราข้อบัญญัติที่สภาท้องถิ่นลงมติรับหลักการและส่งคณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาตามข้อ๔๔เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาแล้วจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานย่อยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นรายงานย่อตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้างการแปรญัตติและมติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใดการสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติตลอดจนการสงวนคาแปรญัตติด้วย

ข้อ๑๑๑ที่ประชุมสภาท้องถิ่นอาจลงมติให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่นคณะใดดำเนินกิจการของสภาท้องถิ่นนอกสมัยประชุมได้แต่ทั้งนี้ไม่ให้ประชุมเกินสามครั้งการประชุมเกินกว่ากำหนดตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้เมื่อมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุมัติจากประธานสภาท้องถิ่น

ข้อ๑๑๒เมื่อคณะกรรมการสภาท้องถิ่นมีมติให้เชิญบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการกระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้นให้เชิญในนามของประธานกรรมการคณะนั้น

ข้อ๑๑๓สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นหัวหน้าส่วนราชการประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานกรรมการสภาท้องถิ่นมีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการสภาท้องถิ่นได้เว้นแต่เป็นการประชุมลับในกรณีเป็นการประชุมลับผู้ที่มีสิทธิเข้าฟังการประชุมจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสภาท้องถิ่นนั้นเท่านั้นผู้ที่มีสิทธิเข้าไปนั่งฟังการประชุมของคณะกรรมการสภาท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองจะแสดงความคิดเห็นได้เมื่อประธานกรรมการสภาท้องถิ่น

อนุญาตหรือขอให้แสดงความคิดเห็น

ข้อ๑๑๔ภายใต้บังคับข้อ๑๑๓ผู้เสนอญัตติหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีสิทธิไปชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการแปรญัตติได้ตลอดระยะเวลาการพิจารณาญัตตินั้นส่วนผู้แปรญัตตินั้นมีสิทธิชี้แจงได้เฉพาะที่ได้ขอแปรญัตติไว้

ข้อ๑๑๕คณะกรรมการสภาท้องถิ่นจะกำหนดนัดประชุมเมื่อใดให้แจ้งให้ผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้เสนอญัตติและผู้แปรญัตติทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุมเมื่อมีการประชุมคณะกรรมการสภาท้องถิ่นตามกำหนดที่นัดหมายถ้าผู้แปรญัตติไม่มาชี้แจงตามนัดเป็นเวลาเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการสภาท้องถิ่นได้เริ่ม

ประชุมในวันนั้นให้ถือว่าผู้แปรญัตติได้ถอนคาแปรญัตตินั้นแล้วเว้นแต่ผู้แปรญัตติจะมีความจำเป็นที่ไม่อาจมาชี้แจงได้และการประชุมเรื่องนั้นยังไม่เสร็จสิ้นคณะกรรมการสภาท้องถิ่นจะรับพิจารณาคาแปรญัตตินั้นต่อไปก็ได้

ข้อ๑๑๖หากคณะกรรมการสภาท้องถิ่นดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่สภาท้องถิ่นกำหนดให้ประธานกรรมการรายงานต่อประธานสภาท้องถิ่นโดยด่วนในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าอยู่ในสมัยประชุมให้ประธานสภาท้องถิ่นเสนอต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นเพื่อลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้หรือให้ดำเนินการตามที่สภาท้องถิ่นเห็นสมควรแต่ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมแล้ว คณะกรรมการสภาท้องถิ่นมีอำนาจประชุมนอกสมัยประชุมได้ตามข้อ๑๑๖วรรคหนึ่งให้ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจอนุญาตขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่เห็นสมควรแล้วรายงานให้สภาท้องถิ่นทราบในการประชุมสภาท้องถิ่นสมัยต่อไป

หมวด๘

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ๑๑๗ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเป็นสถานที่ที่ควรแก่การเคารพผู้เข้าไปจะต้องแต่งกายสุภาพประพฤติตนให้เรียบร้อยและอยู่ณที่ซึ่งจัดไว้การแต่งกายของสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นนั้นให้แต่งเครื่องแบบชุดสากลนิยมชุดพระราชทานหรือตามที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนดในขณะที่กำลังประชุมห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปในที่ซึ่งจัดไว้สำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการสภาท้องถิ่นประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจอนุญาตให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่นได้ตามระเบียบที่สภาท้องถิ่นกำหนด

ข้อ๑๑๘ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นห้ามผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพกล่าวคำหยาบคายเสียชื่อเสียงหรือใส่ร้าย
- (๒) แสดงกิริยาอันพึงรังเกียจ
- (๓) ก่อความสงบเรียบร้อยหรือกระทำการให้เสื่อมเสียเกียรติของที่ประชุมสภาท้องถิ่นหรือจงใจกระทำการใดๆอันเป็นเหตุรบกวนกิจการของที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- (๔) ขัดคำสั่งของประธานสภาท้องถิ่น

ข้อ๑๑๙ในขณะกำลังประชุมสภาท้องถิ่นอยู่ถ้าผู้ใดละเมิดระเบียบการประชุมนี้หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อ๑๑๘ให้ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจตักเตือนห้ามปรามให้ถอนคาพูดหรือให้กล่าวคำขอขมาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นหรือห้ามไม่ให้พูดต่อไปหรือสั่งให้ผู้ละเมิดออกไปเสียจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นก็ได้ในกรณีขัดคำสั่งประธานสภาท้องถิ่นหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยหรือกระทำการเสื่อมเสียเกียรติของที่ประชุมสภาท้องถิ่นประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำนั้นหรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้ในกรณีประธานสภาท้องถิ่นสั่งให้ผู้นั้นออกจากที่ประชุมหากผู้นั้นขัดขืนประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่นให้ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของที่ประชุมสภา

ท้องถิ่นนำตัวผู้นั้นออกจากที่ประชุมสภาท้องถิ่นหรือออกไปให้พ้นบริเวณสภาท้องถิ่นก็ได้

ข้อ๑๒๐ถ้าเกิดมีการส่งเสียงเอ็ดอึ้งขึ้นในที่ประชุมสภาท้องถิ่นจนประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าไม่สามารถจะรักษาระเบียบการประชุมให้เป็นที่เรียบร้อยได้ประธานสภาท้องถิ่นมีอำนาจสั่งหยุดพักการประชุมสภาท้องถิ่นไว้ชั่วคราว

ข้อ๑๒๑ในกรณีที่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเกิดอลเวงจนประธานสภาท้องถิ่นไม่สามารถรักษาระเบียบการประชุมไว้ได้ให้ประธานสภาท้องถิ่นสั่งปิดประชุมสภาท้องถิ่น

ข้อ๑๒๒คำสั่งประธานสภาท้องถิ่นตามความในหมวดนี้ให้เป็นเด็ดขาด

หมวด๑๐

การแถลงนโยบาย

ข้อ๑๒๓เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นขอแถลงนโยบายต่อสภาท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่นเป็นเรื่องด่วนเมื่อผู้บริหารได้แถลงนโยบายต่อสภาท้องถิ่นแล้วให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้สมาชิกสภาท้องถิ่นซักถามและอภิปรายรวมกันวันแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้มีมติให้ซักถามและอภิปรายเป็นประเด็นๆไป

ข้อ๑๒๔สมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิจะซักถามและอภิปรายทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้านในเรื่องความเหมาะสมของนโยบายและความสามารถในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นให้สำเร็จผลตามนโยบายในการนี้สมาชิกสภาท้องถิ่นอาจซักถามและอภิปรายถึงแผนการปฏิบัติและวิธีการที่จะปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆด้วยก็ได้

ข้อ๑๒๕ผู้บริหารท้องถิ่นเท่านั้นที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบข้อซักถามหรือข้อคัดค้านของสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อความสะดวกผู้บริหารท้องถิ่นจะตอบสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ซักถามหรือคัดค้านที่ละคนเป็นลำดับไปหรือจะรอตอบครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ๑๒๖ในการอภิปรายนั้นนอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้วให้นำความในหมวด๕มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สารนำรู้เพิ่มเติมในการประชุมสภาท้องถิ่น

ประเภทการประชุมสภา

- ๑) การประชุมสภาสามัญสามัญ
 - ๒) การประชุมสภาสามัญวิสามัญ
- หมายเหตุก็คือเป็นการประชุมสภาด้วย

การกำหนดสมัยประชุม

- กำหนดจำนวนสมัยประชุมสามัญ
- ๑) กรณีอบต.ต้องกำหนดจำนวนสมัย ๒ -๔ สมัย
 - ๒) กรณีเทศบาลบังคับให้มี ๔ สมัย

กำหนดระยะเวลาวันเริ่มต้นและวันเริ่มประชุมสามัญสามัญแรกของปีถัดไป

การขอเปิดประชุมสามัญวิสามัญ

- ๑) ประธานสภา
- ๒) นายกอปท.
- ๓) สมาชิกสภาเข้าชื่อไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่
- ๔) อบต.ขอต่อนายอำเภอเทศบาลขอต่อผวจ.

การขอขยายสมัยประชุม

- ๑) ประธานสภา
- ๒) นายกอปท.
- ๓) สมาชิกสภาเข้าชื่อไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่
- ๔) ขอยขยายเวลาอบต.ขอต่อนายอำเภอเทศบาลขอต่อผวจ.

หมายเหตุต้องขอก่อนหมดสมัยประชุม

การเรียกประชุม

๑) ประธานสภาท้องถิ่นทำประกาศเรียกประชุมและแจ้งให้สมาชิกสภาท้องถิ่นทราบและปิดประกาศเรียกประชุมณสำนักงานอปท.ก่อนเปิดสมัยประชุมไม่น้อยกว่า ๓ วัน

๒) เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนจะแจ้งกำหนดเปิดสามัญประชุมและปิดประกาศน้อยกว่านั้นก็ได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชม. ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุมทั้งนี้ต้องระบุเหตุรีบด่วนไว้ในหนังสือเรียกประชุมด้วย (ข้อ ๒๒)

การนัดประชุม(เชิญประชุม)

๑) ประธานสภาท้องถิ่นต้องทำเป็นหนังสือบอกนัดในที่ประชุมก็ได้(ด้วยวาจา)แต่ต้องทำหนังสือบอกนัดการประชุมแจ้งให้ผู้ที่ไม่มาประชุมทราบล่วงหน้าทั้งนี้ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่า ๓ วัน

๒) เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนจะนัดน้อยกว่านั้นก็ได้ต้องระบุเหตุรีบด่วนไว้ในหนังสือนัดประชุมด้วย (ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง)

การจัดระเบียบวาระการประชุม

- ๑) เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
- ๒) รับรองรายงานการประชุม
- ๓) ญัตติแถลงนโยบายของผู้บริหาร
- ๔) เรื่องด่วน
- ๕) ญัตติข้อบัญญัติชั่วคราว
- ๖) กระทำหรือข้อสอบถาม
- ๗) ญัตติร่างข้อบัญญัติที่ค้างพิจารณา
- ๘) ญัตติร่างข้อบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว
- ๙) ญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอใหม่
- ๑๐) ญัตติอื่น

ประธานสภาท้องถิ่นต้องบรรจุญัตติที่มีผู้เสนอมาเข้าเป็นระเบียบวาระการประชุมภายในกำหนดเวลาอันสมควรในสมัยประชุมนั้นถ้าไม่ทันก็ให้บรรจุในสมัยประชุมถัดไปและต้องแจ้งเหตุจำเป็นที่บรรจุไม่ทันให้ผู้เสนอทราบภายในสมัยประชุมนั้น(ข้อ ๔๐)

การยื่นญัตติ

ญัตติต้องเสนอเป็นหนังสือล่วงหน้าต่อประธานสภาท้องถิ่นและมีสมาชิกรับรองอย่างน้อย ๒ คนแต่ถ้ามีสมาชิกสภาเหลืออยู่ต่ำกว่า ๘ คนให้สมาชิกสภารับรอง ๑ คน ญัตติร่างข้อบัญญัติที่ผู้บริหารท้องถิ่นหรือประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้เสนอกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติไม่ต้องมีผู้รับรอง(๓๘ พรรคสี่)แต่ถ้าไม่ใช่ญัตติอื่นที่ไม่ใช่ญัตติร่างข้อบัญญัติเช่นการเสนอญัตติของอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมแม้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอก็ต้องห้ามสมาชิกสภาท้องถิ่นอย่างน้อย ๒ คนมารับรองการเสนอญัตติญัตติที่เสนอด้วยวาจามี ๕ ประการต้องมีผู้รับรองตามข้อ ๓๘ พรรคหนึ่งด้วย (ข้อ ๓๘ พรรคหก)วิธีการเสนอญัตติด้วยวาจาให้ใช้วิธียกมือขึ้นเหนือศีรษะ (ข้อ ๓๙)(ผู้รับรองก็ใช้วิธีเดียวกันด้วย)

ญัตติที่เสนอด้วยวาจาได้

๑. ขอให้รับรองรายงานการประชุม
๒. ขอให้รับรองรายงานของคณะกรรมการ
๓. ขอปรึกษาเป็นการด่วนหรือขอให้พิจารณาข้อบัญญัติ ๓ วาระรวด
๔. ญัตติตามข้อ ๔๐ (ญัตติที่จะถูกบรรจุไว้ในระเบียบวาระการประชุมสมัยนั้นแล้ว)
๕. ญัตติที่ประธานสภาเห็นควรอนุญาต

การยื่นกระทู้

กระทู้ถามคือคำถามซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นตั้งขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น (ข้อ ๘๗)ในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น (ข้อ ๘๗)

กระทู้ถามมีอยู่ ๒ ประเภทคือ

๑. กระทู้ถามทั่วไป
๒. กระทู้ถามด่วน (ข้อ ๘๘)

ความแตกต่างของกระทู้กับญัตติกระทู้

๑. ไม่ต้องมีผู้รับรอง
๒. จะตอบหรือไม่ก็ได้
๓. ไม่มีการลงมติ

ญัตติ

๑. ต้องมีผู้รับรอง
๒. ต้องมีการพิจารณา

๓. ต้องมีการลงมติการลงมติก่อนลงมติทุกครั้งประธานสภาท้องถิ่นต้องตรวจดูว่าสมาชิกอยู่ครบองค์ประชุมหรือไม่ถ้าไม่ครบองค์ประชุมจะลงมติไม่ได้(ข้อ ๗๖) ต้องสั่งปิดประชุม

ลักษณะของการประชุมที่ดี

๑. สมาชิกทราบบัญญัติประสงค์ของการประชุม
๒. มีการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริงต่างๆ
๓. สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อปัญหาข้อเท็จจริง
๔. สมาชิกต้องใช้ความคิดในการแก้ปัญหา
๕. ต้องมีผู้นำที่ดี (ประธานดี)
๖. ต้องมีการฟังการพูดที่ดี
๗. ทุกคนต้องมีส่วนร่วม

บทบาทและหน้าที่ของประธานที่ประชุม

๑. เปิดประชุมเมื่อถึงเวลาที่กำหนดและมีสมาชิกครบองค์ประชุม
๒. แจ้งเรื่องที่จะพิจารณาตามระเบียบวาระการประชุม
๓. นาญัตติหรือข้อเสนอที่ขอด้วยระเบียบเข้าสู่ที่ประชุม
๔. นาการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบวาระ
๕. กระตุ้นให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็น
๖. นาระเบียบข้อบังคับมาใช้ได้อย่างถูกต้อง
๗. ลงนามรับรองในนามของที่ประชุมและกล่าวสรุปการประชุม

บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม

๑. มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่ได้รับเชิญ
๒. ตรวจสอบระเบียบวาระการประชุมเพื่อเตรียมข้อมูลเสนอ
๓. วางตนเป็นกลางมีความสุขุมรอบคอบ
๔. ไม่นำผลของการประชุมไปวิจารณ์ภายนอกเป็นที่เสียหาย

๕. รักษาระเบียบการประชุมและให้ความเคารพแก่ประธานฯ
๖. ยอมรับมติของที่ประชุมเพื่อถือปฏิบัติแม้ความคิดเห็นของตนจะไม่ใช่ที่ยอมรับของที่ประชุม

บทบาทของเลขานุการการประชุม

๑. แจ้งนัดประชุมตามคำสั่งของประธาน
๒. บันทึกหรือดูแลการบันทึกผลของการประชุม
๓. อ่านรายงานการประชุมและแก้ไขรายงานการประชุม
๔. ชี้แจงข้อกฎหมายระเบียบ
๕. ช่วยเหลือประธานจัดทำระเบียบวาระการประชุม
๖. ตรวจสอบองค์ประชุมนับคะแนนเสียง
๗. ช่วยเหลือประธานในการรักษาความสงบเรียบร้อย
๘. จัดเก็บรักษาเอกสารต่างๆ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการประชุม

๑. ศึกษาข้อมูลล่วงหน้า
๒. ฟังและแสดงความคิดเห็น
๓. มีมารยาทที่ดี